

ΠΡΟΣ**Τα Εργατικά Κέντρα
και Ομοσπονδίες
Δύναμης Γ.Σ.Ε.Ε.****Θέμα: Αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων
λόγω υψηλών θερμοκρασιών.**

Συνάδελφοι,

Για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης λόγω των υψηλών θερμοκρασιών και προκειμένου να διασφαλισθεί η τήρηση των μέτρων για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων¹, υπενθυμίζουμε το πλαίσιο οδηγιών για α) την περιγραφή των **ομάδων εργαζομένων υψηλού κινδύνου**, β) τα απαιτούμενα **τεχνικά μέτρα που πρέπει προληπτικά να λαμβάνονται από τους εργοδότες, σε συνδυασμό κατά περίπτωση μέτρα ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες** γ) τις **τεχνικές και οργανωτικές οδηγίες** για τις μετρήσεις της θερμοκρασίας και της υγρασίας στους χώρους εργασίας και δ) τη διενέργεια τόσο **προληπτικών, όσο και κατασταλακτικών ελέγχων** από την Επιθεώρηση Εργασίας.

Συγκεκριμένα:

- ▶ **Οι ομάδες με υψηλό κίνδυνο για την υγεία τους** από την εργασία σε υψηλές θερμοκρασίες είναι οι καρδιοπαθείς, οι πνευμονοπαθείς, οι πάσχοντες από χρόνια νοσήματα (πχ σακχαρώδη διαβήτη, χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, διαταραχές αρτηριακής πίεσης κοκ), οι λαμβάνοντες συγκεκριμένα φάρμακα (πχ ινσουλίνη, αντιδιαβητικά, διουρητικά, αντιχολιεργικά κοκ), οι γυναίκες κατά την κύηση. Η ένταξη των εργαζομένων στις παραπάνω ομάδες γίνεται από τον Ιατρό Εργασίας της επιχείρησης ή (στις λίγες περιπτώσεις που δεν προβλέπεται η απασχόληση Ιατρού Εργασίας) με ιατρική βεβαίωση που προσκομίζει ο ίδιος ο εργαζόμενος.
- ▶ **Τα απαιτούμενα τεχνικά μέτρα που πρέπει κατά περίπτωση να λαμβάνονται από τους εργοδότες** αφορούν σε μετρήσεις της θερμοκρασίας και της σχετικής υγρασίας στους χώρους εργασίας και σε παρεμβάσεις στα δομικά στοιχεία των κτηρίων, σε τμήματα της παραγωγικής διαδικασίας και στην απαιτούμενη προσαρμογή του μικροκλίματος του εργασιακού χώρου.
- ▶ **Τα απαιτούμενα οργανωτικά μέτρα** αφορούν κυρίως στη χορήγηση διαλειμμάτων κατάλληλης διάρκειας και σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο για τον χρόνο ανάπαυσης για τη μείωση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων σε περίοδο καύσωνα, την παροχή πόσιμου νερού σε θερμοκρασία 10° –15° C, τον προγραμματισμό των εργασιών και τη σύνταξη σχεδίου αντιμετώπισης της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων, την οργάνωση υποδομής πρώτων βοηθειών και

¹ Σχετικό θεσμικό πλαίσιο:

- Ν. 3850/2010, Π.Δ. 305/96, Π.Δ. 16/1996
- Εγκύκλιοι ΣΕΠΕ (20494/2016, 20716/2015, 10626/2014 κλπ), Εγκύκλιοι Υπ. Εργασίας (130329/1995, 130427/1990, 140120/1989 κλπ) Έγγραφα του Υπ. Υγείας (40228/2016, 46848/2013, 10326/2010 κλπ)

Σύνδεσμος Εγκυκλίου ΣΕΠΕ 20494/2016:

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=707&item_id=11664

Σύνδεσμο Υπουργείου Υγείας σχετικά με Προστατευτικά Μέτρα για τον Καύσωνα

<http://www.moh.gov.gr/articles/health/agogi-ygeias/596-prostateytika-metra-gia-ton-kayswna>

- σχετικές προβλέψεις Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, Διαιτητικών Αποφάσεων και Κανονισμών Εργασίας

αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων. Ειδικότερα δε για τις υπαίθριες εργασίες προβλέπεται επιπλέον η χορήγηση και χρήση κατάλληλου καλύμματος κεφαλής, η διαμόρφωση σκιερών μέρους για τα διαλείμματα, η κατασκευή στεγάστρων και ο προγραμματισμός των εργασιών, ώστε οι κοπιαστικότερες να γίνονται στις ώρες που η θερμοκρασία είναι χαμηλότερη.

Η αναλυτική εξειδίκευση των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που πρέπει κατά περίπτωση να λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων πρέπει να γίνεται με τη συμμετοχή του τεχνικού ασφαλείας και του γιατρού εργασίας, σε συνεργασία με τους εκπροσώπους των εργαζομένων και να αποτυπώνονται στην απαιτούμενη από το νόμο γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου. Υπενθυμίζεται ότι τα σωματεία ή/και οι επιτροπές υγείας και ασφάλειας έχουν το δικαίωμα διαβούλευσης και υπογραφής συλλογικών ρυθμίσεων, με αντικείμενο την εφαρμογή σχεδίου αντιμετώπισης της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων, σε συνεργασία και με τον τεχνικό ασφαλείας και τον γιατρό εργασίας.

► **Επισημαίνουμε περαιτέρω, την ανάγκη επαγρύπνησης για την υποχρέωση εφαρμογής ειδικών νομοθετικών διατάξεων ή όρων ΣΣΕ που αφορούν στα ζητήματα Υγείας και Ασφάλειας των εργαζομένων.** Χαρακτηριστικά παραδείγματα σχετικών ρυθμίσεων αποτελούν:

α) οι ρυθμίσεις του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών για τους εργαζόμενους σε υπαίθριες εργασίες σε μεταλλεία και λατομεία, που ορίζουν ότι για την αποφυγή έκθεσης σε ηλιακή ακτινοβολία θα πρέπει να γίνεται διακοπή ή μετάθεση του χρόνου εκτέλεσης της εργασίας, όταν από τις σχετικές μετρήσεις ή δελτία της ΕΜΥ διαπιστώνονται συνθήκες υπέρβασης των προβλεπόμενων τιμών θερμοκρασίας (ή και υγρασίας).

β) η διάταξη της Σ.Σ.Ε Εργατοτεχνιτών Οικοδόμων και Συναφών Κλάδων όλης της Χώρας, βάσει της οποίας οι σχετικές εργασίες διακόπτονται σε περιπτώσεις καύσωνα, όταν η θερμοκρασία στον τόπο εργασίας υπερβαίνει τους 38ο C υπό σκιά, ενώ το ημερομίσθιο καταβάλλεται χωρίς καμία περικοπή,

γ) η διάταξη της ΣΣΕ για τους εργαζόμενους σε ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες (μεταλλουργικές) Ν. Πειραιά-Αττικής και Νήσων, βάσει της οποίας όταν η ΕΜΥ δίνει θερμοκρασία 36° και 37° C διακόπτονται οι εργασίες από τις 14:00 έως τις 18:00 και όταν δίνει θερμοκρασία 38° C και πάνω, το ωράριο εργασίας είναι μεταξύ 07:00 έως 13:00, χωρίς καμία περικοπή του ημερομισθίου, η δε διακοπή του ωραρίου θα ισχύει μέχρι και τις 19:00

δ) τη διάταξη της ΣΣΕ για τους εξωτερικούς υπαλλήλους που χρησιμοποιούν δίκυκλο (διανομείς – courier) σε επιχειρήσεις εκδόσεων και βιβλιοχαρτοπωλείων, βάσει της οποίας δεν θα απασχολούνται εκτός εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων, όταν επικρατούν συνθήκες καύσωνα (38° C και άνω).

Συλλογικές συμβάσεις εργασίας, καθώς και κωδικοποιήσεις συλλογικών ρυθμίσεων μπορούν να αναζητηθούν στη σελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. στην ακόλουθη διεύθυνση:

<http://www.omed.gr/el/sylogikes-rythmiseis>

Επίσης χρήσιμες πληροφορίες για ζητήματα Υγείας και Ασφάλειας των εργαζομένων μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα του Ελληνικού Ινστιτούτου για την Υγεία και την Ασφάλεια της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ):

<http://www.elinyae.gr/el/index.jsp>

► **Σημαντικός, είναι ο ρόλος των αρμόδιων Τεχνικών Επιθεωρητών Εργασίας**, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τη διενέργεια προληπτικών ελέγχων εφαρμογής των μέτρων που κατατείνουν στη μείωση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων, σε όλους τους εργασιακούς χώρους και ιδίως στους πλέον επιβαρυνμένους από τη θερμική άποψη, όπως πχ στους υπαίθριους χώρους ή όταν οι εργασίες γίνονται σε εξωτερικούς χώρους (πχ. οικοδομές, οδικά ή άλλα τεχνικά έργα, αγροτικές εργασίες, ταχυμεταφορές με δίκυκλο κ.ά), στους στεγασμένους με ειδική παραγωγική δραστηριότητα (πχ χυτήρια, υαλουργίες, μεταλλουργίες, βιομηχανίες πλαστικών, κεραμοποιίες,

